

Stichting Kinderen van de Zon

Nieuwsbrief juli 2022

Land van Ravensteinstraat 31
5402 EH Uden
tel. 0413-266259
e-mail: hamaschepers@hetnet.nl
www.kinderenvandezon.org

Geachte lezer, beste donateur,

Na een corona-lockdown in Peru van 2 jaar kon ik eindelijk weer naar onze kinderen en gezinnen reizen. Wat was het fijn om weer samen met het Peruaanse team de schouders eronder te zetten! In Arequipa hebben we tijdens de lockdown goedkeuring van het Ministerie van Volksgezondheid gekregen om een naaiopleiding voor 10 leerlingen te starten. Het is prachtig dat de jongeren en moeders hierdoor tijdens de coronapandemie naast hun opleiding ook een bron van inkomsten hebben.

Het hoogtepunt van mijn werkverblijf dit jaar bij Mama Alice in Ayacucho was het afstuderen van ons koksleerlingen. Wat ben ik trots op deze kanjers! Daarnaast heb ik weer veel gezinnen bezocht om hun thuissituatie na de lockdown in kaart te brengen, zodat we de kinderen en hun ouders de steun kunnen bieden die ze zo hard nodig hebben.

Graag wil ik jullie in deze nieuwsbrief laten meegenieten van al het moois dat dit jaar op mijn Peruaanse pad is gekomen. De Peruaanse Kinderen van de Zon wensen jullie een zonnige zomer en hopen dat jullie ons werk blijven steunen.

Veel leesplezier en een warme dank voor jullie belangstelling, Marianne Schepers.

Een zakenvrouwje in spe

De 6-jarige Frederiekje, het dochtertje van onze chef-kok Imagery, helpt met Passen mee in ons restaurant. Ze vervult haar taak bloedserieus. Als een klant een handvaardigheidsproduct wil kopen en de prijs vraagt zegt ze: “Dat kost S/.22,00 soles”. De klant kijkt haar aan vraagt: “S/.20,00 soles”? Frederiekje antwoordt met een zachte stem: “No, señor, S/.22,00”! Zonder op of om te kijken zegt de man nogmaals, nu met stemverheffing: “S/.20,00”? Frederiekje zet grote ogen op en roept een octaaf hoger: “S/.22,00 is de prijs, señor”!

Dit herhaalt zich nog een keertje tot uiteindelijk de man zwaar tegen zijn zin S/.22,00 soles afrekent. Het team moet smakelijk lachen om de vasthoudendheid van deze kleine zakenvrouw. Frederiekje komt er wel!

Zondag, 20 maart 2022

Laat hobbels onderweg niet het einde van je reis betekenen

Wat hebben we de afgelopen 2 jaar veel hobbels moeten nemen, niet alleen hier in Nederland maar zeker ook in Peru en de rest van de wereld! Er was veel onzekerheid, onduidelijkheid en misschien wel angst voor het onbekende. Niet alleen voor het zelf ziek worden, maar ook voor het ziek worden van dierbaren. De gevolgen van de coronacrisis legden een groot beslag op de wendbaarheid en weerbaarheid van ons mensen, van organisaties en goede doelen stichtingen. Met grote bewondering heb ik gezien hoe het Peruaanse team zich de afgelopen jaren staande heeft gehouden en met hart en ziel het werk met onze niños en gezinnen is blijven doen. Ik heb zeker ook grote bewondering voor jullie, dat jullie met een groot en warm hart en gulle hand ons werk zijn blijven steunen, waardoor we door voedsel- en watertransporten en het bieden van onderwijs via mobiele telefoontjes onze gezinnen hebben kunnen laten voelen dat ze niet alleen staan. Wat ben ik jullie hier intens dankbaar voor!

Maar al deze hobbels betekenen niet het einde van mijn reizen naar Peru, want het bloed kruipt waar het niet gaan kan. Half februari heb ik besloten, dat ik de gok ga wagen om weer naar onze Peruaanse snottebellekes te gaan. Gewapend met vier vaccinaties, een flinke pak mondkapjes en zelftests, vertrouwen en vol goede moed besluit ik deze stap te zetten.

In alle vroegte vertrekken Hans en ik naar Schiphol en het afscheid valt nog zwaarder dan andere jaren. Ik realiseer me ook dat dit niet alleen met de coronasituatie te maken heeft. Ook

de inval van Poetin in Oekraïne draagt bepaald niet bij aan ons gevoel van veiligheid. Maar na nog een laatste dikke knuffel aanvaard ik mijn missie weer. Als ik na een goede vlucht in Lima aankom staat mijn oude vertrouwde Sr. Torres op me te wachten. Na het delen van zijn verdriet over het wegvallen van inkomsten door de coronapandemie, kan ik eindelijk ook Monica en Toon weer begroeten en is het hoog tijd om naar bed te gaan, want over enkele uurtjes moet ik alweer richting het vliegveld om mijn reis naar Arequipa te aanvaarden.

Het is geweldig om Flor weer te zien! Wat hebben we elkaar gemist en wat is het emotioneel om elkaar na 2 jaar weer in de armen te sluiten! Welteverstaan met 2 mondkapjes op, want dat is verplicht in Peru. Op zo'n momenten weet ik extra goed waarom ik dit werk doe, want het is iedere keer weer een bron van herkenning. Bij Flor zie ik hetzelfde vuur in haar ogen, dezelfde passie, begeestering en liefde voor haar werk als ik bij mezelf voel. Het enige wat ik dan nog voel is dankbaarheid en geluk dat ik met mensen zoals Flor mag samenwerken en weet ik dat ik de juiste keuze heb gemaakt door mijn hart weer te volgen.

Lieve allemaal, ik hoop dat jullie ook dit jaar weer met mij 'meereizen' en dat jullie je laten meevoeren door wat ik hier zie en door de verhalen, die over mijn Peruaanse wereldje bij jullie binnen stromen. Elke dag worden hier nieuwe verhalen geschreven, want het leven staat nooit stil. Ik dank jullie uit de grond van mijn hart, dat ik in deze nieuwsbrief de verhalen van onze kinderen met jullie mag delen, zodat ze nooit vergeten worden.

Zaterdag 26 maart 2022

Als je kiest voor hoop is alles mogelijk

Na mijn koffers te hebben uitgepakt is het tijd om gezellig met Flor te gaan lunchen. En zoals het altijd gaat tussen Flor en mij zitten we in no-time vol overgave te werken. En wat voelt dat goed! We hebben de afgelopen twee jaar zoveel meegemaakt en ondanks de coronapandemie zoveel werk verzet en nieuwe stappen gezet. Flor heeft veel spanning gehad de afgelopen jaren, enerzijds over hoe zij en het team niet besmet zouden raken en hun werk konden voortzetten en anderzijds over hoe ze in hemelsnaam de kinderen en gezinnen konden beschermen en konden helpen deze moeilijke tijd te overleven. Ze deelt haar verdriet met me over moeders van onze kinderen, die door corona zijn overleden en het trieste verhaal van de vader van Darwin, een van onze jongeren, die is overleden aan een hersenbloeding. Voordat Flor en ik het weten is het hoog tijd om naar bed te gaan, want morgen is het vroeg dag en gaan we officieel weer samen aan de slag.

Maandag is het dan zover! Wat heb ik er zin in! Het is zo heerlijk om weer als vanouds samen met Flor in ons opvanghuis binnen te komen en al die koppies te zien. Het is mooi dat alle kinderen zich aan de regels houden en me niet meer kussen, maar een box geven. En ik box maar even vrolijk mee. Ze willen meteen weten wat corona voor Nederland heeft betekend en delen met me hoe het hun leventje beïnvloed heeft. In een gesprek met onze jongeren geven zij unaniem aan dat ze het zwaarste aan de pandemie vonden, dat ze de afgelopen twee jaren niet naar school konden door de lange lockdown. De digitale lessen van de overheid konden zij helaas niet volgen door gebrek aan Internet en computer.

Ondanks dat we onze leerlingen dagelijks door middel van mobiele telefoontjes les zijn blijven geven is hun achterstand groot. En wat me het meeste raakt is dat ze aangeven dat de steun van ons opvanghuis hen door deze moeilijke jaren heeft geholpen, want dat Hogar de Cristo hun thuis is. Hier doen we het voor!

De schoolprestaties van de Peruaanse jeugd waren altijd al erg mager. Peru moet wat dat betreft van ver komen. In het mondiaal vergelijkend onderzoek in de afgelopen decennia bevond Peru zich steeds in de kring van slechtst presterende landen. Dat is nu nog zo, maar de laatste jaren hadden de onderwijsautoriteiten enige hoop geput uit de licht stijgende lijn. Het is zo triest dat door de coronapandemie de onderwijsresultaten weer terug bij af zijn. Wat ook weer eens meer dan duidelijk is, dat er een groot verband is tussen armoede en schoolprestaties. Jongeren in extreme armoede, onze doelgroep, presteren aanzienlijk slechter op school dan hun leeftijdgenoten in betere omstandigheden. Dat is begrijpelijk. Bij armoede staat de behoefte om te overleven op de eerste plaats en valt er weinig educatieve ondersteuning van ouders te verwachten. Bovendien is er thuis geen ruimte om huiswerk te maken en ontbreekt een computer om schoolopdrachten uit te voeren. Op kleinere schaal zien wij dat huiswerkondersteuning in ons opvanghuis gelukkig tot verbetering van de schoolprestaties leidt. Daarnaast is het een algemeen probleem in het Peruaanse onderwijs, dat de leerkrachten veelal slecht zijn opgeleid. Gelukkig heeft de Minister van Onderwijs dit inmiddels ook vastgesteld en dat geeft de burger moed.

En 's middags staat met stip op één op mijn programma kennis te gaan maken met de leerlingen

van de naaiopleiding. Wat is dat toch een dankbaar werk, om deze jongeren en alleenstaande moeders door middel van een vakopleiding een beter leven, een betere toekomst te kunnen geven! Bij binnenkomst zie ik op de muur een bord hangen waarop “Welkom Marianne” staat.

Een van de moeders, Liz, vertelt in een speech hoe deze naaiopleiding haar leven heeft veranderd. Haar hele leven was dit haar droom, maar ze komt uit een groot arm gezin en de honger was groot. Ze woonde op het platteland en er moest altijd gewerkt worden om het hoofd van het gezin boven water te houden. Het feit dat ze nooit een opleiding heeft genoten maakte haar onzeker, klein en ze had geen eigenwaarde. Ze kijkt me met tranen in haar ogen aan en zegt, dat ze dankzij deze opleiding nu zelfvertrouwen heeft gekregen en dat haar droom werkelijkheid wordt. Ik vertel de moeders dat hun dankbaarheid een wisselwerking is, want dat ik intens dankbaar ben dat ik met zulk een prachtige krachtige vrouwen mag samenwerken en dat hun geluk ook mijn geluk is.

Met de maatschappelijk werkster van ons opvanghuis, Lupe, heb ik afgesproken dat we de komende weken de gezinnen thuis gaan bezoeken. De afgelopen 2 jaar was het niet mogelijk om naar de gezinnen toe te gaan en ik vind het belangrijk te weten hoe het hen thuis is vergaan

tijdens de lockdown, of zij onze steun nog hard nodig hebben en zo ja, waar zij het meeste mee geholpen zijn. We zijn maar een kleine organisatie en moeten met weinig middelen zoveel mogelijk kinderen zien te helpen. Daarom is het belangrijk dat we ons geld goed bewaken.

We beginnen met een bezoekje aan Sra. Gloria, wiens kinderen allemaal naar ons opvanghuis komen. Het hele gezin heeft covid gehad en heeft dit dankzij de medicijnen en voedselpakketten van Kinderen van de Zon gelukkig overleefd. Toch gaat het nog niet goed met haar, want ze heeft veel spanning en kan die moeilijk loslaten. Als ik haar vraag of ze weet waar de stress vandaan komt, komen onmiddellijk de tranen. Ze is op zeer jonge leeftijd verkracht en heeft daar een zoon aan overgehouden. Dit heeft ze nog nooit tegen iemand verteld en ze geeft aan dat dit geheim aan haar vreet. Haar eerste huwelijk is misgelopen en de zoon uit dat huwelijk is na de scheiding bij zijn vader gaan wonen, omdat het voor Sra. Gloria onmogelijk was om hem in haar gezin te houden. Ze heeft namelijk nog 4 kinderen gekregen uit haar tweede huwelijk en deze zoon heeft haar dochtertjes misbruikt. Ze lijdt er erg onder dat ze haar zoon niet meer kan zien en ging voor de uitbraak van het coronavirus regelmatig even naar zijn school om hem toch te kunnen zien. Inmiddels is het dus twee jaar geleden dat ze hem gesproken heeft en het feit dat ze niet weet hoe het met hem gaat maakt haar erg verdrietig. Als we met haar besproken hebben wat ze zelf aan haar situatie kan doen en wat ze wel en niet van ons mag verwachten, gaan we nog even haar cavia's bewonderen. Buiten staat een pan op het vuur waarin iets ondefinieerbaars ligt te sudderen. Als ik aan Sra. Gloria vraag wat het is kijkt ze me eerst

beschaamd aan en dan komt de aap uit de mouw: het zijn de edele delen en darmen van een stier die daar lekker liggen te bakken. Ze vertelt me dat ze deze klein gaat snijden en er dan een soepje van maakt. Het eten van de edele delen van de stier schijnt goed te helpen tegen overgangsklachten.....! Op de terugweg liggen Lupe en ik helemaal in een deuk: Lupe omdat ze blij is dat ze pas 33 is en ik omdat ik me over de menopauze geen zorgen meer hoeft te maken.

Donderdag ga ik naar het opvanghuis Restaurantdo Esperanza, naar onze meisjes die dankzij jullie steun onderwijs- en danslessen krijgen. Flor geeft aan deze zeer beschadigde meisjes workshops over eigenwaarde, zelfvertrouwen en probeert met hen te kijken naar het trauma dat zij in hun nog zo jonge leventje hebben opgelopen. Restaurantdo Esperanza is een opvanghuis speciaal voor meisjes, omdat zij slachtoffertjes zijn van seksueel misbruik en/of huiselijk geweld. Toch voelt onze kleine Luigi zich als enige man als een vis in het water met zoveel moedertjes om zich heen. Zijn moeder Sonia is op 15-jarige leeftijd in dit opvanghuis bevallen van haar zoontje Luigi en sindsdien draait hij mee in dit gezinsvervangend tehuis. Het is hartverwarmend om te zien hoe blij de meisjes zijn mij weer te zien. Ook voor hen waren het de afgelopen jaren heel zware tijden. Door de lockdown hebben ze maanden opgesloten gezeten in huis en ik kan jullie wel vertellen dat een huis vol met ruim 20 opgesloten getraumatiseerde meisjes de huiselijke sfeer niet ten goede komt. Vandaag leer ik ook twee nieuwe meisjes persoonlijk kennen, die ik tot op heden alleen via Skype gesproken heb. Iedere keer krijg ik een knoop in mijn maag als ik de verhalen van deze meisjes hoor en als ik zie

hoe goed zij hun situatie accepteren weet ik dat er nog hoop voor hen is.

Tanya is jarenlang seksueel misbruikt door haar stiefvader. Op haar 12^e raakt ze zwanger van hem en tijdens haar zwangerschap heeft haar moeder haar opgesloten in huis, zodat niemand in de omgeving zou zien dat ze zwanger was. Ze is alleen bevallen van haar zoontje, maar gelukkig ontdekt haar tante deze baby in huis. De tante doet aangifte van seksueel misbruik en voordat de politie komt vluchten de moeder en de stiefvader. De rechter plaatst Tanya en haar zoontje Samuel bij Restaurantdo Esperanza en sinds die dag is Luigi niet meer de enige man in huis. Enkele weken later wordt Marivel in het huis opgenomen. Zij is op 11-jarige leeftijd in verwachting geraakt van haar stiefbroer, die haar jaren seksueel heeft misbruikt. Marivel maakte zich grote zorgen over haar jongere zusje en deelde dit met de leerkracht op school. De leerkracht heeft aangifte gedaan en ook Marivel wordt uit huis geplaatst. Ze bevalt in ons opvanghuis van een prachtige dochter, Maria de los Angeles en zo word ik vandaag begroet door twee rondkruipende baby's. Het raakt me om te zien hoe ongelooflijk lief en zorgzaam deze twee mini-moedertjes voor hun baby's zijn. Doordat ze vanwege de coronapandemie nog niet naar school kunnen, zorgen ze helemaal zelf voor hun baby's en daarnaast worden ze met hart en ziel gesteund in de zorg voor hun kinderen door de andere meisjes. Ik zie dat al deze meisjes kiezen voor hoop en kiezen voor hoop is kiezen voor leven. Als je voor hoop kiest is alles mogelijk. Hoopvolle mensen weten dat ze invloed hebben op hun leven en dat ze niet machteloos staan. Samen met andere positieve emoties, zoals moed en zelfvertrouwen, laat hoop de mogelijkheid van een bete-

re toekomst zien. Juist op de moeilijkste momenten zorgt hoop ervoor dat we door willen en kunnen gaan.

Vandaag gaan we hen de workshop “Rots en Water” geven. Rots en water is een weerbaarheidstraining voor kinderen en jongeren. Rots staat voor je krachtig voelen, opkomen voor jezelf, je eigen grenzen aan kunnen geven, zelfstandig beslissingen kunnen nemen en een eigen weg kunnen gaan. Water betekent soepel meebewegen in het contact met een ander, oog hebben voor elkaar, voor communicatie, kunnen luisteren, samen naar oplossingen kunnen zoeken en de grenzen van anderen te respecteren. De training bestaat uit een viertal bouwstenen: zelfbeheersing, emotieregulatie, zelfreflectie en zelfvertrouwen. Het Rots en Waterconcept geeft leerlingen meer inzicht in sociale situaties en de impact van hun eigen gedrag. Gaandeweg dit proces leren zij, o.a. in sociale situaties, weloverwogen beslissingen te nemen, want dat is wat deze meisjes hard nodig hebben.

Zaterdag 2 april 2022

De kracht van de boom wordt bepaald door zijn wortels

Vandaag help ik Profesora Mery en de kinderen op weg met het maken van de kerstkaarten. Vol overgave gaan de kinderen aan de slag en ze genieten zichtbaar. Niets is fijner dan gezellig samen al kletsend en lachend in de maand maart kerstkaarten te maken en al werkend snoeihard “Feliz Navidad” te zingen.

Daarna gaan Lupe en ik op huisbezoek bij Sra. Berta, een alleenstaande moeder die samen met haar zoontje Eduard bij haar vader woont. Sra. Berta heeft het afgelopen jaar de naaiopleiding

van Kinderen van de Zon gevolgd en met zeer goed resultaat afgerond. We wilden haar dolgraag een baan aanbieden in ons Productie Centrum, maar Sra. Berta geeft aan dat ze op dit moment niet in staat is om te werken. Als ik haar vraag wat haar dromen zijn en hoe ze die kan realiseren komen de tranen en het ware verhaal. Sra. Berta had voor de pandemie heel hard gewerkt en een flink bedrag gespaard om een eigen naaiatelier te openen. Haar vader is vlak bij hun huisje een nieuw huis aan het bouwen en wat blijkt, voor het bouwen van zijn huisje heeft hij al het spaargeld van zijn dochter opgeëist, geld dat zij opzij had gezet om een eigen bedrijfje te beginnen. Als ze dit niet zou geven, zou hij haar en haar zoontje uit huis gooien. Helaas had Sra. Berta geen alternatief, want ze is een alleenstaande moeder. Ze heeft wel een nieuwe partner en was zwanger van hem, maar door een mishandeling door haar vader heeft ze een miskraam gekregen. Na de miskraam is Sra. Berta in een depressie geraakt en nu begrijp ik helemaal waarom zij nog niet kan werken. De kracht van de boom wordt bepaald door zijn wortels.

De moeder van Sra. Berta is overleden toen zij nog heel klein was en ze is grootgebracht met de harde dreigende hand van haar vader. Al haar broers en zussen hebben afstand genomen van hun vader, alleen Sra. Berta heeft die kracht niet en dit wordt ook mede bepaald doordat zij een alleenstaande moeder is zonder bron van inkomsten. Als ik iets hier in Peru heb geleerd is het dat ik mensen nooit moet beoordelen op de keuzes die ze maken, als ik niet weet uit welke opties zij konden kiezen. Ik spreek met Sra. Berta af dat we samen gaan kijken hoe zij haar droom kan realiseren en hoe zij aan een vaste baan kan komen.

Vervolgens knorren we door naar Salome en haar broertjes Max en Maurizio. De situatie in dit gezin raakt me diep. Salome is 10 jaar en draagt de zorg over haar broertjes en baby zusje. De moeder van Salome bedoelt het goed, maar krijgt haar gezin niet op de rit. Haar ex-man is predikant en heeft haar en hun kinderen jaren geleden in de steek gelaten voor een andere vrouw. Het gezin woont ontzettend ver weg en ik heb nog nooit zulk een chaos in huis gezien.

Als we aankloppen doet Salome de deur open, maar die wordt meteen weer dichtgetrokken. Haar broer Joshue van 16 jaar verbiedt haar om ons binnen te laten. De broertjes komen ook naar buiten en Salome heeft haar zusje Esperanza van 9 maanden in haar armen. Als een echte mini-moeder zorgt ze voor haar zusje, trekt haar een warm vestje aan omdat het buiten koud is en houdt tevens goed oog op haar broertjes. Moeder heeft 6 kinderen van 3 verschillende vaders en is lange dagen van huis. Haar laatste baby heet Esperanza, dit betekent 'hoop', en ik hoop intens dat ze deze baby niet de naam Esperanza heeft gegeven in de hoop dat ze nog meer kinderen gaat baren. De kinderen zijn al maanden niet naar ons opvanghuis gekomen en omdat de school al 2 jaar gesloten is, en Joshue een gok- en drugsverslaving heeft, maken wij ons grote zorgen dat hij hele dagen met al zijn broertjes en zusjes alleen thuis is. Hij is agressief en mishandelt Salome en haar broertjes. Met een knipoog richting mij vraagt Lupe of ze even naar toilet mag, want dat we nog ver moeten reizen en dat ze nodig moet. Dit wordt toegestaan en ze laat stiekem de deur een stukje openstaan zodat ook ik naar binnen kan. Wat een deprimerende omgeving voor deze kinderen! Al die rotzooi, nergens plek om te zitten en een Joshue die met een

vaalbleek gezicht, zijn zwarte haren voor zijn ogen, ineengedoken in zijn eigen wereld op een stoel hangt. We knopen een gesprek met hem aan en vertellen hem dat we Salome en zijn broertjes missen in ons opvanghuis. Salome geeft aan dat ze helaas geen geld hebben om naar ons opvanghuis te komen, want ze kunnen de bus niet betalen. Ze wonen zo ver weg dat ze met haar broertjes 3 bussen moet nemen om op school te komen. Nu eindelijk na 2 jaren de scholen weer begonnen zijn pakken ze iedere ochtend om 05.30 uur de bus om 08.00 uur op school te zijn. En na school moeten ze nog 2 bussen nemen naar ons opvanghuis. Heel voorzichtig ontdooit Joshue een beetje en krijgen we zelfs toestemming om een foto van hem en zijn broertjes en zusjes te maken. Salome en haar broertjes zijn dolgelukkig met ons bezoek en we beloven hen dat we gaan regelen dat zij voortaan iedere dag weer naar ons opvanghuis kunnen komen.

Zaterdag 9 april 2022

Als je niet de juiste vragen stelt, krijg je nooit de juiste antwoorden

Vandaag nemen Flor en ik de tijd voor een evaluatiegesprek over haar werk voor Kinderen van de Zon. Ieder jaar kijken we er samen naar of onze workshops vruchten afwerpen en zo ja, welke vruchten. We zijn het er beiden roerend over eens dat onze workshops nog steeds heel belangrijk zijn voor deze kinderen en dat die hen handvatten bieden voor de toekomst. En toch zouden we zo graag nog zoveel meer willen doen. Flor geeft aan dat ook zij het moeilijk vindt, dat we bijvoorbeeld niet meer kunnen doen voor de meisjes van Restaurando Esperanza. Meisjes zoals Tanya en Marivel, die al op 11- en 12-jarige leeftijd een baby hebben gekregen, dragen een groot trauma met zich mee. Hiervoor zouden we de hulp moeten inroepen van een zeer ervaren psychologe, die gespecialiseerd is in dit

soort trauma's. Maar die kosten zijn veel te hoog voor onze kleine stichting, want dit gaat over een langdurige therapie voor zeker 5 meisjes. Door de resultaten van ons werk weten Flor en ik een ding zeker, dat Kinderen van de Zon ook het komende jaar dit mooie werk gaat voortzetten.

Maandag beginnen we de dag met het prachtige nieuws dat twee van onze jongeren, Zaida en Luz Diana, tijdens het weekend zijn geslaagd voor hun toelatingsexamen voor een HBO-opleiding. Wat geweldig dat het hen is gelukt! Ze zijn zo blij en trots, dat ze aan een vervolgoopleiding kunnen beginnen. Dit vind ik een van de mooie dingen van ons werk, dat we de kinderen en jongeren niet alleen de mogelijkheden bieden tot het volgen van basis- en middelbaar onderwijs, maar dat zij dankzij jullie financiële steun ook een beroepsopleiding kunnen volgen.

Een mogelijkheid die zij anders niet zouden hebben, zeker nu niet tijdens deze langdurige pandemie. Het volk heeft immers geleden onder de pandemie en zeker de arme bevolking is weer verder terug bij af dan voor de uitbraak van het coronavirus met alle gevolgen van dien. We zullen dus niet alleen naar preventie moeten kijken, maar ook naar de achterliggende oorzaken. Als je tot je nek in de sociale ellende zit, komen adviezen immers niet binnen. Kan ik de huur nog betalen? Heb ik voldoende geld voor eten voor de kinderen? Voor hun schoolgeld? Voor de dokter? Om leningen af te lossen? Het is bewezen dat stress over dit soort basisbehoeften de intelligentie negatief beïnvloedt en dat mensen domme beslissingen kunnen nemen door sneller een lening bij de bank op te nemen, een lening die ze niet kunnen terugbetalen. Ik denk dat het allerbelangrijkste is, dat we werken aan de be-

staanszekerheid van mensen. Het doet me dan ook zo goed om te zien dat er weer hoop gloort in de ogen van Zaida en Luz Diana, want uiteindelijk kunnen zij de draad van hun leven na twee jaar ellende weer oppakken.

Helaas hebben Shirley en Yanira tot hun grote verdriet het toelatingsexamen voor de Universiteit niet gehaald. Om hier in Peru op de Universiteit van de Staat te worden toegelaten heb je een grote dosis geluk nodig. Het is nog erger dan een loterij, want naar gelang het aantal kandidaten verhogen ze het vereiste aantal punten. Shirley heeft na een fikse huilbui een drastisch besluit genomen, dat ze niet nog meer tijd gaat verspillen om op de Universiteit toegelaten te worden en zij doet deze week een toelatingsexamen voor een HBO-opleiding. In tegenstelling tot Yanira, die absoluut vasthoudt aan haar droom: biologie studeren aan de Universiteit. Haar vader is vanaf het begin al helemaal tegen haar plannen en hij geeft aan dat het tijd wordt dat ze nu, na afronding van de middelbare school, geld in het laatje gaat brengen. Ook hier vloeien traantjes van frustratie en ik hoop intens dat we haar kunnen gaan helpen, want dat gun ik dit meisje uit de grond van mijn hart. Vorige week had ik haar de opdracht gegeven met haar moeder te gaan praten, want zonder de steun van haar moeder kan zij haar Universitaire opleiding wel vergeten. Dat moeder haar financieel niet kan helpen dat weten we, maar moeder zal moeten weten dat Yanira niet voor al haar kleine broertjes kan zorgen, het huishouden volledig kan draaien en dan ook nog een studie kan volgen. Ik merkte dat Yanira het moeilijk vindt om een gesprek met haar moeder aan te gaan en dat heb ik met haar geoefend. Ik heb haar uitgelegd dat als je niet de juiste vragen stelt, je nooit de juiste antwoorden

krijgt. Zij moet helderheid van haar moeder krijgen, om te weten waar ze aan toe is. En vandaag vertelt ze me dat ze een hele ochtend met haar moeder gesproken heeft en dat ze aangegeven heeft wat ze wel en wat ze niet meer kan doen in huis als zij gaat studeren. Ze heeft aangegeven dat ze 's ochtends om 06.00 uur haar broertjes zal helpen met aankleden, ontbijt geven en naar school brengen, dat ze daarna de warme maaltijd voor de middag zal koken en na thuiskomst van de Universiteit het huis zal poetsen en dat ze de rest van de tijd moet studeren. Moeder is hiermee akkoord gegaan en om Yanira financieel te helpen hebben we haar voorlopig voor twee maanden een baan aangeboden in ons Productie Centrum, want ook zij heeft net als Zaida en Luz Diana een naaiopleiding bij ons gevolgd. Ze is heel punctueel en levert heel goed werk af en van het geld dat ze bij ons verdient kan ze in de maanden juni en juli een cursus volgen op een academie, die leerlingen zoals zij voorbereidt op het toelatingsexamen van de Universiteit. En wat is het mooi om te zien dat er na dit gesprek een heel andere Yanira naar buiten gaat dan toen ze binnenkwam. Er is een last van haar schouders gevallen en ze ziet de toekomst weer helemaal zitten.

En vorige week is ook Darwin geslaagd voor zijn toelatingsexamen. Hier ben ik ongelooflijk blij mee, want zeker omdat Darwin zo goed als blind is zal dit voor hem de enige weg zijn om in een land als Peru niet net als zijn moeder tot de bedelstaf veroordeeld te worden. Hij gaat Rechten studeren en ook hier is de moeder het grote probleem of deze jongen de Universiteit zal voltooien of niet. Zijn vader is onlangs overleden en zijn moeder is een harde vrouw, zeer bot en kort door de bocht. Dit is de basis van Darwin en

doordat hij nooit anders gezien heeft is dit ook een beetje wie hij geworden is. Ook Darwin laat door zijn wijze van reageren niets aan duidelijkheid te wensen over. En daar wil ik graag met hem naar kijken. Door zijn houding straalt hij uit alsof het de gewoonste zaak van de wereld is dat mensen die kunnen geven ook moeten geven.

Ik leg hem uit dat alle donateurs in Nederland hardwerkende mensen zijn, die van het geld dat zij verdienen vanuit hun goede hart steun bieden aan kinderen en jongeren zoals hij. Dat dit geen mensen zijn met grote huizen en dikke auto's, maar mensen met betrokkenheid, met liefde en zorg voor de minderbedeelde medemens. Hij begrijpt onmiddellijk wat ik bedoel en biedt zijn excuses aan als dit is wat ik in hem gezien heb. Hij geeft ruiterlijk toe dat hij door de jaren heen zijn moeder hetzelfde is gaan behandelen als zij hem en dat hij nu begrijpt dat hij dit niet alleen thuis, maar dus ook blijkbaar buiten de deur gedaan heeft. Ik leg hem ook uit dat zijn studie Rechten voor hem een mooie leerschool zal zijn, want als hij daar niet leert om diplomatieker te worden en om met meer zorg zijn woorden te kiezen, hij het heel zwaar zal krijgen als advocaat. Het wordt een mooi gesprek en ik krijg een hele andere kant van Darwin te zien. Ook in dit gesprek merk ik dat als je de juiste vragen stelt, je ook de juiste antwoorden krijgt. Hij vertelt hoe veeleisend zijn moeder is. Bij haar heeft hij gezien hoe zij altijd het geld en de steun van anderen opeist, omdat ze vindt dat ze daar vanwege haar blindheid, en het feit dat ze daardoor nooit onderwijs heeft kunnen volgen, recht op heeft. Ze moet nog steeds de kost verdienen met zingen op straat en op de markt en zoals ze de steun bij anderen opeist doet ze dat ook bij hem. Elk weekend verdient Darwin wat geld met het ver-

kopen van snoepjes bij het busstation. Van dit geld heeft hij een deur in zijn slaapkamer kunnen kopen en glas in het raam. Maar zijn moeder blijft aan hem trekken en vindt dat al zijn verdiensten voor haar zijn. Hij vindt het moeilijk om haar dit te weigeren, maar zal nu dus ook zelf een financiële bijdrage moeten gaan leveren aan zijn studie en zijn moeder hier op voor moeten gaan bereiden. Hoe dan ook, Darwin gaan we helpen, dat staat voor mij vast en na ons gesprek krijg ik voor het eerst een oprechte warme omhelzing van hem en geeft hij zelf aan dat hij nog nooit zo'n fijn eerlijk openhartig gesprek met iemand heeft gevoerd. En stiekem denk ik op dat moment, dat hij misschien nog wel een veel betere advocaat zal worden dan ik had gedacht.

Vandaag ga ik met Lupe op huisbezoek bij een nieuw meisje, dat pas sinds kort naar ons opvanghuis komt. Michelle is 13 jaar, een zeer uit de kluiten gewassen meisje, dat uit Colombia komt. We hebben er uitgebreid over gesproken of we dit meisje moeten steunen of niet, want waarschijnlijk verdient moeder jaarlijks meer voor haarzelf en haar dochter, dan het hele jaarbudget dat wij in ons opvanghuis te besteden hebben voor 70 kinderen en hun gezinnen. Moeder is prostituee en is met Michelle uit Colombia naar Peru gevlucht. Het verhaal van moeder strookt niet met het verhaal van Michelle. Volgens moeder is de vader van Michelle overleden, maar Michelle heeft ons verteld dat vader en moeder beiden in de drugshandel zaten en dat vader is opgepakt en een jarenlange straf uitzit in de gevangenis in Columbia. En om niet net als haar man in de gevangenis te komen is moeder net op tijd met Michelle naar Peru gevlucht en zij vertoeven nu illegaal hier. Waar moeder haar broertje heeft ondergebracht weet Michelle niet.

En ga dan maar eens tegen zulk een meisje zeggen dat we haar helaas geen opvang kunnen bieden, omdat haar moeder meer verdient dan wij ooit zullen hebben. Juist een meisje als Michelle heeft dringend een veilig huis en aandacht nodig, veiligheid en warmte die haar moeder haar niet biedt. Michelle geniet van haar opvang bij ons en iedere dag zoekt ze me op om even samen een praatje te maken. Daarom hebben we met haar afgesproken dat we haar thuis komen opzoeken, om te zien waar ze woont. Als we binnenkomen straalt Michelle bij het zien van haar eerste bezoek in hun nieuwe appartementje.

De slaapkamerdeur van haar moeder staat open en ze ligt in een wulps pakje, dat weinig aan de verbeelding overlaat, op bed. Ik hoor een zware mannenstem en ik krijg het Peruaans benauwd, want op dat moment vrees ik dat moeder in functie is. Michelle laat haar slaapkamer zien en vol trots ook een poster op de muur waarop ze de eerste prijs bij een salsa-wedstrijd in ontvangst neemt. Daarna mogen we van haar moeder ook in haar slaapkamer binnenkomen. En ik durf Lupe niet aan te kijken, bang dat we in lachen zullen uitbarsten, want de zware mannenstem die ik hoorde is van een man op de tv in haar slaapkamer. Als ik heel onschuldig aan moeder vraag wat voor werk ze doet antwoordt ze dat ze schoonheidsbehandelingen en massages geeft. Van Michelle weet ik dat ze pas bij het ochtendgloren thuis komt, dus ik ben stiekem wel benieuwd wat die schoonheidsbehandelingen inhouden. Maar daar zal ik waarschijnlijk wel nooit achter komen. Michelle heeft ons ook nog verteld dat de eigenaresse van dit appartementje haar en haar moeder verboden heeft om bezoek te ontvangen. Ik vermoed dat deze eigenaresse ook snel gezien heeft wat voor vlees ze in de

kuip heeft en zo in ieder geval voorkomt dat de moeder haar noeste arbeid in dit appartement gaat uitvoeren. We nemen afscheid van moeder en als ik een ding zeker weet dan is het dat ik blij ben dat we Michelle onderdak in ons opvanghuis hebben geboden, want dit meisje is zo intens eenzaam hier in Peru dat haar dagen in ons opvanghuis haar redding zijn.

Vrijdag 15 april 2022

Een moeilijke jeugd is een onzichtbare vijand, je weet nooit wanneer hij toeslaat

Later in de week komt een van onze meisjes, Norma, me opzoeken. Zij heeft maar één droom en dat is psychologe worden. Ze wil vrouwen en moeders gaan begeleiden in hun zoektocht naar zelfstandigheid. De moeder van Norma heeft 4 kinderen van 4 verschillende vaders en moet als alleenstaande moeder hard knokken om het hoofd boven water te houden. Alle partners van haar moeder hebben haar bedrogen. Moeder is analfabeet en verkoopt hele dagen spulletjes op straat en komt pas laat in de avond naar huis. Hierdoor komt de zorg voor het huishouden en over haar broertje op de schouders van Norma.

Ook voor Norma geldt dat een moeilijke jeugd een onzichtbare vijand is en dat je nooit weet wanneer hij toeslaat. Toch heb ik alle vertrouwen in dit meisje, want ze weet zo goed wat ze wil en ze wil er helemaal voor gaan. Ik begrijp heel goed dat de moeder graag financiële steun van Norma wil hebben om haar zorgen te verlichten. Als je weinig te besteden hebt, heeft dat invloed op je brein. Langdurig gebrek aan geld leidt tot andere denkpatronen. Wie weinig heeft wordt alerter en efficiënter. Zo kunnen mensen die weinig te besteden hebben de losse eindjes heel goed aan elkaar knopen. Op de korte

termijn tenminste. Vandaag en morgen rondkomen, lukt dus vaak wel, maar omdat ze daar zo druk mee zijn, is er geen ruimte om over beslissingen voor later na te denken. Daardoor is het heel moeilijk om uit armoede te ontsnappen. Maar ik hoop dat de moeder van Norma voldoende begrijpt dat juist door haar dochter de kans op een Universitaire opleiding te bieden, zij over 5 jaar niet meer afhankelijk is van haar verkopen op straat.

Het blijft wringen dat zo'n meisje, ondanks haar mooie eindresultaat op de middelbare school, toch zo weinig kans heeft op een Staats Universiteit, om de doodeenvoudig reden omdat ze arm is. Deze ongelijkheid is zó oneerlijk! Ik merk dat het me ontroert om te zien hoe dankbaar Norma is dat ze, ondanks dat ze arm is, toch een kans geboden krijgt. Ik realiseer me ook dat juist dit me zo raakt, omdat het niet zo zou moeten zijn, ieder kind heeft recht op onderwijs en haar diepe dankbaarheid maakt bijna dat ik me schuldig voel. En als ik haar aangeef dat zij over 5 jaar de kinderen van Hogar de Cristo kan gaan begeleiden als psychologe wandelt ze na een laatste omhelzing met opgeheven hoofd haar nieuwe toekomst tegemoet.

En dan breekt toch echt mijn laatste werkdag hier aan. Ondanks dat iedereen vandaag vrij heeft gaan Flor en ik nog een laatste workshop aan de meisjes geven, want ook hier wil ik niet zomaar stiekem verdwijnen. Sandra, Rick en de meisjes bedanken jullie allen uit de grond van hun hart voor onze steun en ook hier neem ik ontroerd afscheid van al deze kanjers. Ook hier heb ik in de loop der jaren een warme band opgebouwd met de meisjes en zeker met een meisje als Saida, dat ik jaren geleden op haar eerste dag

hier heb zien binnenkomen. Tijdens de workshop Rots en Water zie ik iedere keer weer hoeveel afstand Saida bewaart, maar daar is ook bij haar vandaag niets van te merken. Ze omhelst me stevig en fluistert in mijn oor dat ze het jammer vindt dat ik weer wegga. Als ik zeg dat ik volgend jaar weer terugkom kijkt ze me aan zegt: "maar een jaar is zo lang". Alle meisje hollen mee naar buiten en onder een luid gejoel brengt onze taxi ons terug naar Hogar de Cristo.

Zaterdag, 23 april 2022

We kunnen niet van alle kinderen dezelfde sterren maken, maar we kunnen ze wel allemaal laten schitteren

Het is niet te geloven maar mijn maand in Arequipa zit erop! Wat is de tijd snel gegaan en wat had ik graag nog veel meer gedaan! Maar aan alles komt een einde, dus ook aan mijn tijd hier. Op naar Ayacucho! Na afscheid te hebben genomen van het team en de kinderen van Hogar de Cristo is het moment echt weer daar, mijn afscheid van mijn lieve Flor. We maken de balans op van alles wat we tijdens mijn werkverblijf gedaan hebben en van datgene wat zij nog moet gaan afronden. Na nog een laatste stevige omhelzing is het zover, ik kijk nog een keertje om, stap in het vliegtuig en ga op weg naar mijn volgende missie. Na een voorspoedige overstap in Lima kom ik aan het einde van de dag in Ayacucho aan. En aan het gejoel buiten op het vliegveld hoor ik al dat ik word opgewacht. Buiten staan Zoila, Marivel en de naailerares Yrene op me te wachten, met een prachtige bos bloemen. Frederique en de rest van het team zijn in ons restaurant in Quinoa aan het werken, want deze Semana Santa, de heilige week, moet alle verliezen van de afgelopen twee jaar gaan goedmaken

Zondag wordt mijn vuurdoop en ga ik voor de eerste keer in mijn leven in een restaurant werken. Je bent per slot van rekening nooit te oud om iets te leren. Elba, onze directrice, komt me om 08.00 uur ophalen en samen met enkele teamleden reizen we naar Quinoa, waar we ons eigen opleidingscentrum en restaurant runnen.

En dan is het moment daar dat ik ook Frederique weer in mijn armen kan sluiten. Wat zijn we blij elkaar eindelijk weer te zien! Buiten het restaurant staat een mooi versierd bord met daarop de woorden: "Bienvenida Marianne" en het hele team van koks, obers en barmannen staat klaar om me welkom te heten. Ook hier ben ik weer thuis. Mijn taak wordt het leegruimen van de tafels, alles naar de keuken brengen en zorgen dat de tafels weer schoon zijn voor de volgende klant. Het restaurant zit de hele dag vol en het is aanpoten geblazen, maar vol bewondering zie ik hoe onze koksleerlingen als een echt team werken. Het loopt gesmeerd en dat terwijl ze zo al vier volle dagen achter elkaar bezig zijn. Wat ben ik trots op onze kanjers! Met hun achtergrond en nu al zo gedisciplineerd en geroutineerd hun werk doen! Tijdens mijn werk hier realiseer ik me altijd heel goed dat we niet van alle kinderen dezelfde sterren kunnen maken, maar ik zie nu dat we ze wel allemaal kunnen laten schitteren. Want dat is wat ze doen, ze schitteren en dankzij hen voelt ons restaurant voor mij als een sterrenrestaurant.

Maandagochtend begin ik de dag met een teamvergadering en dat is heerlijk, want dan zie ik meteen alle teamleden. Ik heb voor allen een cadeautje meegenomen vanuit Nederland en Elba heeft taart gekocht om mijn komst te vieren. Nu houd ik sowieso al niet van taart, maar zeker

niet van die mierzoete Peruaanse taarten. Ik weet dat José gek op deze taart is en ik zeg dat hij mijn stuk taart mag hebben als troost voor alle klanten in het restaurant die zo lelijk tegen hem gedaan hebben omdat er geen tafel vrij was. Frederique schiet meteen in de lach, omdat ik me hier zo goed uit red om zelf geen taart te hoeven eten en zegt dat ze juist dit de afgelopen jaren zo gemist heeft, samen zo nu en dan héél hard lachen. En José accepteert heel dankbaar mijn taart en zo is iedereen weer gelukkig.

Ik heb beloofd deze week les te geven aan onze koksleerlingen. Mijn lesplan is heel simpel: over 2 weken is hun vakopleiding tot kok, ober en barman afgelopen en ik wil hen laten nadenken over hun toekomst. Daarom heb ik voor ieder van hen drie vragen: hoe was je leven voordat je aan de koksopleiding begon; heeft deze vakopleiding je leven veranderd; en hoe denk jij dat deze koksopleiding jouw toekomst gaat veranderen. Op het moment dat ik bij het leslokaal aankom stormen alle leerlingen op me af en word ik door allen tegelijk in een houtgreep genomen. Dit is de eerste keer dat ik deze groep ontmoet, aangezien ik vorig jaar helaas niet naar Peru kon reizen. In eerste instantie reageren de leerlingen met enige schroom, maar al snel volgt er een prachtig gesprek en delen allen hun leven met mij. En wederom voel ik dat deze jongeren voor mij de motor zijn waarom ik dit werk doe. Edith en Mirjam geven aan dat ze sinds de koksopleiding veel punctueler zijn geworden, geleerd hebben dat zij verantwoordelijk zijn voor hun eigen leven, dat ze geleerd hebben om als een team te werken en dat het hun grote droom is om ooit een eigen restaurantje te open. Noe geeft aan graag naar Frankrijk te willen gaan om daar meer te leren over de Franse keuken. Marisol, Mesias

en Kevin zeggen dat ze door deze vakopleiding altijd de geruststelling hebben dat ze verzekerd zijn van een vaste baan en een vast inkomen, en dat ze van hun verdiensten willen gaan sparen om ooit een Universitaire opleiding te gaan volgen. En Maikel deelt met me dat zijn vader is overleden toen hij pas 4 jaar was en dat alle familie van zijn vader in de jungle woont. Hij is dol op het koksvak en weet dat er in de jungle veel werk te krijgen is. Dit is voor hem een mooie kans om naar de familie van zijn vader te gaan en door contact met hen ook zijn overleden vader te leren kennen. En om ervoor te zorgen dat zijn vader trots op hem zou zijn wil hij een restaurantje openen in de jungle. Als ik in stilte naar de stralende koppies van deze jongeren kijk realiseer ik me nogmaals, dat we niet van al deze jongeren dezelfde sterren kunnen maken, maar oh, wat kunnen we ze allemaal laten schitteren!

En dan is het alweer vrijdag en gaan Elba, Zoila en ik met alle koksleerlingen een dagje naar Huanta, een stad op ongeveer anderhalf uur rijden van Ayacucho. Deze stad staat bekend om zijn typische Peruaanse gerechten en drankjes en we willen de leerlingen ook met deze keuken kennis laten maken. Het lijkt wel alsof we op schoolreisje gaan. Huanta is veel warmer dan Ayacucho en staat bekend om zijn heerlijke fruit. Maar hoog in de bergen is het koud en verbouwen zij aardappelen, die doordat ze in de kou in het water liggen een speciale smaak krijgen. Deze aardappelen worden geserveerd met stukken varkensvlees en op de markt staan de vrouwen zij aan zij in grote pannen dit spek te bakken. De leerlingen moeten elk gerecht proeven en er gaandeweg de dag een verslag over maken en punten geven. Als laatste komen we bij een prachtig resort, Vila Barboza, in the middle of

nowhere. Ook hier moeten de leerlingen hun ogen goed de kost geven, want van dit bezoek moeten zij na thuiskomst een evaluatie maken. En dan rijden we moe maar voldaan weer terug naar Ayacucho.

Zaterdag 30 april 2022

Als je niet vecht voor wat je wilt, huil dan niet om wat je verliest

Zondag vertrek ik weer in alle vroegte naar Quinoa om me weer uit te leven in het restaurant. Het wordt een gezellige drukke dag en ik kan mijn hart ophalen. Op één zeurklant na zijn het allemaal dankbare klanten! Het meest mooie aan ons werk blijf ik vinden, dat we in ons restaurant zoveel jongeren een unieke kans op werk hebben kunnen bieden, die zij anders niet gehad zouden hebben. Ik vind het geweldig dat we zelfs Luis-Alberto aan werk hebben kunnen helpen.

Luis-Alberto werkte in de bouw en is in 2018 van een steiger van driehoog gevallen en heeft hier een dwarslaesie aan overhouden. Hij is sindsdien totaal gebonden aan zijn rolstoel en de eerste maanden na zijn ongeluk hebben we voor

hem fysiotherapie geregeld. In die tijd was het trauma voor Luis-Alberto echter zo vers en zo groot, dat onze steun nauwelijks bij hem binnenkam. Zijn huwelijk liep stuk en het brak hem, dat hij voor zijn gevoel vanuit zijn rolstoel geen echte vader meer voor zijn kinderen kon zijn. Maar in de loop der jaren heeft hij met de hulp van onze verpleegkundige Lucia en onze psychologe zijn situatie een beetje kunnen accepteren en inmiddels werkt hij op de zondagen in ons restaurant. Vanuit zijn rolstoel kan hij prima alle vaat drogen, servetten vouwen en er bestek in stoppen en tevens verkoopt hij onze ijsjes en handvaardigheidsproducten. Van de week las ik de woorden: “als je niet vecht voor wat je wilt, huil dan niet om wat je verliest”. En dat is wat onze kanjers doen, ze vechten voor wat ze willen, om niet te hoeven huilen om wat ze hebben verloren. Manuel, een van onze jongeren, heeft tijdens de pandemie zijn eenzaamheid weggesnoeven en is totaal van de wereld in een ravijn gevallen. Hierbij is zijn arm aan de tak van een boom blijven hangen en sindsdien moet hij met een arm door het leven. Ik sta versteld hoe hij met een arm bij ons staat te koken en even hard meewerkt als de rest van onze koks. Ik ben er ontzettend trots op dat we, mede dankzij jullie steun, al deze jongeren in ons restaurant een nieuwe toekomst hebben kunnen bieden.

Maandag beginnen we de nieuwe week weer met een teamvergadering. Tijdens deze vergadering komt het heikele punt aan de orde hoe we in hemelsnaam, aan alle kinderen die zich bij ons ingeschreven hebben, de zorg kunnen bieden die ze nodig hebben. Alle ouders zitten met de handen in het haar, want de kinderen kunnen na 2 jaar digitaal onderwijs totaal niet meer meekomen en geen enkele ouder is in staat om zijn of

haar kind te helpen. Daarnaast zijn er tijdens de pandemie veel nieuwe gezinnen in de wijk Yanama neergestreken, waarvan veel kinderen nog niet kunnen lezen en schrijven. En het meest moeilijke is dat we handen en materialen tekortkomen om al deze kinderen de hulp te bieden die ze verdienen. Inmiddels hebben onze leerkrachten klassen van rond de 45 kinderen en hoe kun je ieder kind individueel helpen met het maken van het huiswerk als er nog zoveel meer op je zitten te wachten!?! We hebben absoluut niet de financiële middelen om meer personeel aan te nemen, dus we vragen alle teamleden om te kijken of ze nog iemand kennen die bij ons stage wil komen lopen. Daarna gaan we met het onderwijskundig personeel aan tafel zitten om een Festival de Aprendizaje te organiseren, een Leerfeest, want dat is wat we de kinderen willen laten zien, dat leren ook een feest kan zijn. Vrijdag vieren we De Dag van het Kind en daarom gaan we dit feest op deze dag houden.

Woensdag ga ik met onze maatschappelijk werker José op huisbezoek bij Sra. Otilia. Zij voedt alleen haar 7 eigen kinderen op en heeft enkele jaren geleden hier nog het zoontje van haar broer bijgekregen. Haar broer kwam met de vraag of zijn zoontje Fernando enkele weken bij haar kon blijven, want hij moest met zijn vrouw naar de jungle. En sindsdien heeft ze nooit meer iets van haar broer en schoonzus gehoord. Wat Sra. Otilia zich niet gerealiseerd heeft is dat Fernando dus in feite illegaal bij haar verblijft. Daarnaast is Fernando analfabeet en zonder geldige papieren werd hij op geen enkele school toegelaten. José heeft dit hele juridische traject met Sra. Otilia bewandeld om Fernando officieel op haar naam te krijgen en er met haar ook naar gekeken wat het voor haar zal betekenen als haar broer op een dag zijn zoontje weer komt opeisen. Wat heb ik

een grote bewondering voor de moeders van onze kinderen! Het is hartverwarmend om te zien met hoeveel liefde Sra. Otilia dit kleine manneke in haar hart heeft gesloten en in haar gezin heeft opgenomen. En dat terwijl ze zelf in haar eentje de kost voor 8 kinderen bij elkaar geschaapt moet zien te krijgen. Tijdens de pandemie is er in ons schooltje ingebroken en we hebben Sra. Otilia nu de baan van nachtwaker gegeven, zodat ze een vast bronnetje van inkomsten heeft naast haar verkopen op straat. Daarnaast bespreken we met haar dat we extra begeleiding voor Fernando gaan regelen, omdat hij op school echt niet mee kan komen. En we leggen haar uit dat ze niet boos moet worden als Fernando zijn huiswerk niet maakt, maar geduldig moet blijven, want dat het heel normaal is dat hij zich niet tot het maken van huiswerk kan zetten, omdat hij er geen idee van heeft waar hij mee bezig is. Als je je hele jonge leventje nog niet naar school bent gegaan en niet kunt lezen en schrijven is het niet uitnodigend om dan in je uppie huiswerk te moeten gaan zitten maken met een tante die niet je moeder is.

Vandaag gaan we ons Leerfestival organiseren met de kinderen in Yanama. Het wordt een prachtige middag. We hebben allemaal spelletjes bedacht met cijfers en letters en het raden van woorden. De kinderen genieten met volle teugen en er komen zelfs enkele moeders kijken. Aan het einde van dag zie ik eruit als een bootwerker, want alles in Yanama is zand, zand en nog eens zand, maar wat hebben we een voldaan gevoel. Als ik nog even naar de kleutertjes van Profesora Eskarly loop komt de kleine 4-jarige Camila naar me toe en zegt dat ze ook naar huis wil, maar dat ze de zorg over haar kleine broertje heeft en dat ze die niet kan vinden. Als ik haar vraag waar ze woont kijkt ze me aan en zegt 'lejos/ver weg' en

op mijn vraag waar haar moeder is zegt ze dat die spulletjes is verkopen in het centrum. Hierop besluit ik dit kleine, zwaar verwaarloosde meisje, maar even naar huis te brengen en vol vertrouwen geeft ze me een handje en wijst ze me dapper de weg.

Zaterdag 7 mei 2022

Een klein project, een groot verschil

En dan is maandag de grote dag daar, de diploma-uitreiking van onze koksleerlingen. Wat hebben de leerlingen naar deze dag uitgezien! En wat hebben Zoila en Elba een prachtige klus geklaard om deze leerlingen hun talent te laten ontdekken en te ontwikkelen. Wie zijn talenten niet kent en wie zijn talenten niet ziet, kan zich niet ontplooiën. Wie zijn talenten kent, kent zijn sterke kanten en staat steviger in zijn schoenen. Voelt zich krachtiger en sterker, heeft meer zelfvertrouwen en energie. Richten op waar je goed in bent is een stuk leuker, jezelf ontwikkelen gaat een stuk sneller en het levert ook nog eens betere resultaten op. Dat vind ik het meest mooie van mijn werk in Peru, om kinderen, jongeren en alleenstaande moeders hun talent te laten ontdekken en hun talent te laten inzetten voor een betere toekomst. We hebben vandaag niet alleen de leerlingen uitgenodigd maar ook hun familie. De leerlingen en de genodigden hebben zich allen feestelijk gekleed, we hebben ons restaurant mooi versierd en alle tafels staan ingedekt, want hoe kun je slagen voor je koks-, ober en barman diploma zonder een heerlijk diner!

En dan kan het officiële gedeelte van de dag beginnen, het uitreiken van de diploma's. We hebben 4 excellente leerlingen, die we om beurten als eerste naar voren roepen. Bij elke leerling

hebben we een persoonlijk woordje, ik zet hen een koksmuts op, zodat ze zich de rest van hun leven zullen herinneren dat dit is wat zij zijn, een uitstekende kok, en overhandigen hen hun diploma. Alle leerlingen richten na ontvangst van hun diploma het woord tot ons en tot hun vader of moeder en zijn zichtbaar ontroerd. En ik merk dat het ook mij raakt om de emoties van deze jongeren te zien, ik voel gewoon hun trots. Dan is het tijd om heerlijk te gaan eten en geniet iedereen van de maaltijd die onze koks voor hen bereid hebben. De zon schijnt en iedereen straalt en ik denk aan de titel van een van mijn verhalen, dat we niet van alle kinderen dezelfde sterren kunnen maken, maar dat we ze wel allemaal kunnen laten schitteren. En dat is wat ze doen, ze schitteren allemaal! Net als Elba, Zoila en ik!

Het meest mooie vind ik dat verschillende leerlingen al een baan als kok hebben gevonden en dat de laatste vier vanochtend gehoord hebben dat ook zij morgen aan de slag kunnen in een restaurant. Als we tegen de avond terugreizen naar Ayacucho realiseer ik me ten volle dat we maar een klein project zijn, maar dat we een groot verschil maken in het leven van deze jongeren!

En of dit nog niet genoeg geluk op een dag was lees ik na thuiskomst een bericht van Flor dat Norma, een van onze leerlingen bij Hogar de Cristo in Arequipa, een herkansing heeft gekregen om toelatingsexamen te doen op de Universidad Nacional. Dit is een speciaal toelatingsexamen voor de allerarmste studenten die het officiële toelatingsexamen niet hebben gehaald. Dit examen is gratis en is ingesteld om de armste studenten toch de kans op universitair onderwijs te bieden. Om op safe te spelen heeft Norma deze keer ervoor gekozen om toelatingsexamen

te doen voor de studie Maatschappelijk Werk en ze is geslaagd! Wat ben ik trots op dit meisje en wat ben ik super blij voor haar! Nu kan ze toch aan haar universitaire opleiding beginnen, iets wat ze zo graag wilde. En ook hier geldt dat een klein project voor een jongere als Norma een groot verschil kan maken.

Dinsdagochtend hebben Elba en ik een afspraak met de directeur van het schooltje in Yanama. De directeur en Mama Alice willen graag een auditorio, een grote leszaal/ontmoetingsruimte, bouwen, waarin de schoolraad haar vergaderingen kan houden, ouderavonden kunnen plaatsvinden, speciale gelegenheden gevierd kunnen worden en waar Mama Alice workshops kan geven en de psychologe en maatschappelijk werkers een ruimte hebben om in alle rust met de kinderen te kunnen werken. De directeur bedankt ons voor onze steun aan de kinderen en gezinnen van Yanama. Ook twee leden van de ouderraad nemen deel aan onze vergadering. Een van de leden, een moeder, vraagt op het einde het woord en zonder enige schroom richt ze recht vanuit haar hart het woord tot ons. Ze geeft aan dat ze hoopt dat we nog vele jaren in Yanama blijven werken en ze vraagt me alle donateurs in Nederland heel hartelijk te bedanken voor hun steun.

En dan vertelt ze haar levensverhaal, om ons, zoals ze zelf zegt, te laten voelen hoe belangrijk ons werk voor deze gezinnen is. Haar kinderen waren nog heel klein toen zij als alleenstaande moeder in Yanama kwam wonen. Ze had totaal geen eigenwaarde, was eenzaam en alleen en wist zich als alleenstaande moeder geen raad met haar kinderen. Ze geeft aan dat zij, dankzij ons project, staat waar ze nu staat, en niet alleen zij, maar zeker ook haar kinderen. Kinderen

van de Zon heeft haar geen geld en spullen gebracht, maar emotioneel gezien alles waar het haar aan ontbrak. Onze steun was voor haar psychologische voeding, ze heeft eigenwaarde en zelfvertrouwen gekregen. Haar zontje Nashy raakte al op jonge leeftijd verslaafd aan gamen en was totaal onbereikbaar voor haar. Onze maatschappelijk werker José gaf haar de tip om haar zontje op zaterdagen bij ons muzieklessen te laten volgen en met een onwillig kind meldde zij zich op een zaterdag bij onze muziekleraar Ferreol aan. Sindsdien is het leven van haar zontje, en ook dat van haar, ten positieve veranderd. Hij speelt iedere dag gitaar, heeft geen behoefte meer aan gamen, speelt op alle familiefeesten en geeft zijn jongere broertje gitaarles. Volgens haar eigen zeggen leefde ze in de afgrond en heeft zij nu weer vaste grond onder haar voeten. Na met de directeur afgesproken te hebben dat wij begrotingen voor de bouw zullen gaan laten opmaken, en dat hij het juridische stuk wat de school betreft moet gaan uitzoeken, nemen we afscheid van elkaar en kan ik mooi nog even naar Jorge en Marivel, die Individueel Onderwijs geven aan kinderen die op school buiten de schoolboot vallen.

Vandaag ga ik met José en onze psychologe Dian op huisbezoek bij Sra. Katya. Sra. Katya heeft 4 kinderen van 4 verschillende vaders en onze maatschappelijk werker en psychologe zijn bij haar in beeld gekomen, omdat ze zeer agressief was richting haar kinderen en hen mishandelde. Hierdoor zijn haar kinderen tijdelijk uit huis geplaatst in een opvanghuis van de Staat en men heeft aangifte gedaan tegen de moeder. Dit is tot aan de rechter uitgevochten, maar doordat de moeder zo hard aan zichzelf gewerkt heeft zijn de kinderen uiteindelijk weer thuis mogen ko-

men wonen. Wat heeft deze moeder een lange weg afgelegd, maar wat heeft ze het goed gedaan! Ze heeft al haar boosheid verwerkt en zorgt inmiddels met veel liefde voor haar kinderen. Ook deze moeder pakt alles aan om maar iets te verdienen. Zwaar werk op het land voor een grijpstuiver, de was doen met de hand in ijskoud water voor andere mensen en ze breid in de avonduren truien, die ze verkoopt op de markt. Als eindelijk het gezin weer in rustiger vaarwater verkeert, wordt tot overmaat van ramp bij haar dochtertje Yasmin een hersentumor geconstateerd. Hiervoor heeft dit kleine meisje acht maanden in Lima in het ziekenhuis gelegen en chemotherapie gehad. Tevens heeft ze een hersenoperatie ondergaan en hierdoor hangt haar hoofdje scheef en loopt ze slecht. Hiervoor krijgt ze fysiotherapie, maar de moeder vindt dat de fysiotherapeut niet snel genoeg resultaten boekt en ze heeft hier geen vertrouwen in. Vandaag gaan we met de moeder praten om haar uit te leggen, dat de fysiotherapeut ook heel goed rekening moet houden met de gezondheid van haar dochtertje en wat het lichaam van Yasmin al dan niet aan kan. Daarnaast heeft Mirte, de oudste dochter, een fikse geestelijke achterstand. Ze is 17 jaar maar functioneert op de leeftijd van een meisje van 10 jaar. Ook hierin begeleiden we de moeder.

Tevens nemen we voor de moeder een pakket met schoolspulletjes mee voor haar kinderen, want die kan ze niet betalen. Zonder schoolspulletjes worden de kinderen op school niet toegelaten en onze steun is voor haar een geschenk uit de hemel. Het is aandoenlijk hoe eerlijk ze me vertelt hoe ze zonder de steun van José en Dian nooit zover was gekomen, wat onze steun voor haar als moeder en voor haar kinderen betekent

en hoe zij eindelijk weer gelukkig is binnen wie ze is en de stabiliteit die ze heeft weten te bereiken. Als ik haar vraag of de vaders van haar kinderen haar financieel tot steun zijn, antwoordt ze: "Profesora Marianne, de liefde is als een vogel, hij komt aanvliegen, raakt je en vliegt weer weg". En ja, zij kan het weten en ik ga haar maar niet uitleggen dat een vogel je soms ook voor heel je leven kan raken. Ook bij Sra. Katya en haar kinderen zie ik weer hoe een klein project als Kinderen van de Zon een groot verschil kan maken.

Woensdag, 11 mei 2022 Handen die geven, zijn nooit leeg

Vandaag is het mijn laatste dag in Ayacucho en heb ik een afspraak met de moeders in de wijk Yanama, die enkele jaren geleden onze naaiopleiding hebben gevolgd. Vol trots staan zij op mij te wachten en ze hebben in hun eigen nieuwe naaiatelier een bord opgehangen met de woorden "Bienvenida Marianne". Al enkele jaren verdienen deze moeders de kost met het maken van kleding op bestelling. Ook maken ze kleding, die zij op markten verkopen. Inmiddels hebben zij van hun eigen verdiensten industriële naaimachines kunnen kopen en hun naaiatelier ziet er perfect uit. Mooie naaimachines op speciale tafels, prachtige vitrine kasten met daarin hun klossen garen en zelfgemaakte kleding. Alles even goed verzorgd en schoon en dat in een zo desolate wijk als Yanama. Ze willen graag met me praten over het verder uitbreiden van hun werk en ik deel mijn ideeën met hen over ons Productie Centrum in Arequipa. Ik geef hen tips over het maken van een website en dat ze hiervoor steun kunnen vragen bij universitaire studenten; dat ze op het internet naar klanten moeten zoeken; bij ziekenhuizen en op scholen aan

moeten kloppen voor het maken van medische schorten en uniformen. Mijn advies is: "Ga erop uit, klop op deuren, want niemand weet Yanama te vinden. Jullie zullen zelf ervoor moeten zorgen dat men jullie vindt. En als men jullie eenmaal gevonden heeft is het net een sneeuwbaaleffect, want mond tot mond reclame werkt echt". Ik maak hen ervan bewust dat alles in het leven risico met zich meebrengt: trouwen, een kind krijgen, en de straat oversteken. Evenals mijn reizen naar en mijn werk in Peru. Risico's kun je niet ontlopen. En toch ben ik intens dankbaar dat ik dit jaar eindelijk mijn droom weer heb verwezenlijkt en naar Peru ben gegaan. Vaak zegt men dat dromen bedrog zijn, maar dromen kunnen ook een enorm motiverende werking hebben. Dat is wat ik de jongeren en moeder hier ook mee wil geven: gun jezelf eens even de tijd om een paar minuten ongegeneerd te gaan zitten dromen. Als alles mogelijk was, wat zou je dan willen doen, willen bereiken? Hoe ziet jouw ideale wereld eruit? Laat je hierbij niet beperken door allerlei beren op de weg en hindernissen, die je wellicht zult moeten overwinnen. Droom groot! Welke stappen zul je moeten zetten om jouw doel te bereiken? Stappen zetten is onlosmakelijk verbonden met risico's nemen. Het een kan nu eenmaal niet zonder het ander. Maar elk klein stapje dat je dichterbij je droom brengt, stimuleert je om weer een volgende stap te zetten. Zoals Eleanor Roosevelt het al zei: "Doe elke dag een ding dat je bang maakt". Het mogen gerust kleine stapjes zijn, zolang je ze maar zét!

En ja, telkens als je iets nieuws probeert, loop je het risico dat er iets misgaat. Dat is onze zorg hier in Peru ook altijd, zoals bij onze plannen voor het starten van ons Restaurant QuinoaQ in Ayacucho en ons Productie Centrum in Arequi-

pa, maar als we niet proberen, komen we nooit verder. Mijn advies aan deze moeders en onze jongeren is dan ook: hou vol en probeer het gewoon nog een keer! Vraag feedback, verbeter je product, doe meer ervaring op. Leer van je fouten en mislukkingen en groei! Als je geen risico durft te nemen, kun je ook de kansen niet grijpen wanneer die zich voordoen. Een prachtig bewijs hiervan is Mayori, die met angst en beven een naaiopdracht heeft geaccepteerd van een fysiotherapiepraktijk voor lichamelijk beperkte kinderen, Wasi Esperanza, en die hierdoor weer andere nieuwe klanten heeft gekregen. Een ding is zeker, als deze moeders de weg naar klanten weten te vinden kunnen zij echt van dit werk hun gezin onderhouden. En als ik aan het einde van de middag afscheid neem overhandigen de moeders mij een mooi, door hen zelf gemaakt etui, als dank voor mijn steun. Ook hier realiseer ik me dat handen die geven, nooit leeg zijn en met een zeer voldaan gevoel neem ik afscheid van deze prachtige vrouwen.

En dan wordt het tijd om ook hier weer afscheid te nemen van de kinderen en het team en mijn koffers te gaan pakken, want morgenvroeg vlieg ik naar Lima, om de volgende avond van Lima naar Amsterdam te vliegen. Maar eerst ga ik als afscheid nog een hapje eten met Elba, Zoila, onze boekhoudster Flor en José en dank ik hen allen uit de grond van mijn hart voor de prachtige tijd en al het moois dat ik met hen heb mogen delen.

De volgende ochtend brengen Frederique en Elba mij naar het vliegveld. Wat zal ik ook hen weer missen! Het geluk is aan mijn zijde, want mijn vliegtuig vertrekt keurig op tijd van Ayacu-

cho naar Lima en zo kom ik beetje bij beetje weer richting huis.

Als ik 's avonds, na aankomst in Lima, in een restaurantje iets zit te eten, hollen tot mijn verbazing alle gasten angstig naar buiten. Ik heb buiten wel iets gehoord, maar het lijkt me niet nodig dat ook ik daar nog ga inspecteren wat er is gebeurd. Vervolgens zie ik alle gasten buiten door het raam naar binnen kijken, naar mij, de enige gast nog in het restaurant. Na verloop van tijd druppelt iedereen weer binnen en twee meisjes aan het tafeltje naast mij vragen me of ik niet bang was. Ik kijk hen vragend aan en zeg dat ik niet begrijp wat ze bedoelen. "Señora, heeft u die heftige aardbeving niet gevoeld"? Nee, dus, daar had ik niets van gevoeld..... ! Als ik terugkom in mijn hostel vraagt ook de eigenaar Toon mij of ik niet vreselijk geschrokken ben, want dat het een aardbeving was met een sterkte van 5.5 op de schaal van Richter. Hij moet smakelijk lachen om mijn verhaal, dat ik in mijn eentje rustig heb doorgegeten en zo sluit ik mijn prachtige werkverblijf in Peru af met een knaller.

Lieve mensen, voor mijn vertrek was ik me er zeer van bewust, dat mijn reis naar Peru niet zonder risico zou zijn. Maar wat ben ik intens blij dat ik het gokje gewaagd heb. Ik wil jullie uit de grond van mijn hart bedanken voor jullie warme steun, want mijn werk hier geeft niet alleen zin aan mijn leven, maar geeft me ook zin in het leven. Als je iets wilt doen en je wordt daarbij gesteund door mensen die je echt willen helpen, dan krijgt je leven een injectie met zin. Wat je zin geeft in het leven, dát is voor mijn gevoel de zin van het leven. Zingeven bestaat uit twee prachtige woorden: zin en geven. Zin heeft te maken met energie en met aandacht en begint in

jezelf. Geven gaat erover dat je iets van jou aan de ander wilt geven. Hands die geven, zijn nooit leeg. Intens bedankt dat jullie dit jaar weer met me zijn meegereisd en een dankbare groet voor jullie belangstelling en steun voor ons werk. ¡Que te vaya bien! Het ga je goed!

Een zonnige groet,
Marianne.

Ik hoop intens dat deze nieuwsbrief voor u opnieuw aanleiding is om Kinderen van de Zon te steunen. Graag ontvang ik uw bijdrage op:

IBAN: NL74 INGB 0009 2334 76

Ten name van

**Stichting Kinderen van de Zon,
Land van Ravensteinstraat 31, Uden.**

Onze stichting is aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit betekent dat giften aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting. Bij een schenkingsovereenkomst voor 5 jaren is het belastingvoordeel voor u het gunstigste. Voor meer info zie:

www.kinderenvandezon.org

Heel veel dank voor uw belangstelling en steun. Mede namens het bestuur wens ik u een zonnige zomer.

Marianne Schepers-van Weert.